

El llenguatge Com ara

2/IX/1978

Un altre ús, al capdavant ben freqüent però molt poc explicat, de l'adverbi com és el que té davant certes designacions nominals o pronominals que són adduïdes a tall de comparació o d'exemple, sense que, de fet, aquests conceptes es puguin destriar en tota ocasió. En dues oracions com Només admeten gent preparada com el teu germà i Només admeten gent preparada, com el teu germà, la inscripció d'una simple coma (o una pausa oral) pot distingir l'exemple de la comparació. Però en l'oració Un xicot com ell s'ho mereix tot és evident que existeix una coincidència o interferència de conceptes.

En aquests casos, el mot com és usat sovint reforçat amb altres elements: com ara i com és ara. I, fins i tot, és clar, com per exemple. Sembla que l'ús de com ara i com és ara ha suscitat, però, alguna reserva o vacil·lació. I hi hauria, potser, partidaris d'una forma enfront de l'altra. Pompeu Fabra, que no comenta aquest punt, sol usar normalment el simple mot com i, en alguns casos, el conjunt com és ara: «Es freqüent d'emprar femenins com metgesa, generala, etc., designant la muller...», «...sotfreix en alguns casos modificacions, com és ara el canvi d'una...» En canvi, no hem sabut trobar en els seus textos cap exemple de com ara. Però creiem que abona la bondat d'aquesta solució la seva inclusió a la Gran Enciclopèdia, on consta com a equivalent de com és ara, amb l'exemple «Es alt com ara tu», i el seu ús per part d'alguns autors, com ara Joan Coromines, amb l'exemple següent: «cèrcol que enronda alguns objectes (com ara les moles del moll)» (Entre dos llenguatges, II, pàg. 109). Notem que en l'exemple de la GEC s'indica clarament una comparació i en la citació de Coromines un exemple.

Cal advertir, finalment, que el conjunt com és ara és invariable; volem dir que la forma verbal que conté es manté en singular encara que precedeixi una designació del plural: Uns casos com es ara els que comentem.

Albert Jane